No. 669.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 4,50; voor de buitensteden *f* 5,50; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 28 JUNIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 27 Junij.

WETS-ONTWERP
OVER HET
Openbaar Onderwijs in Frankrijk.
UITEENZETTING DER MOTIEVEN,

voorgedragen door den Heer DE FALLOUX,

Minister van Openbaar Onderwijs en Eeredienst.

(Vervolg)

II.

Over het lager Onderwijs.

Het lager onderwijs is in alle landen een der grootste belangen, waarin de wetgever moet voorzien. Nergens kan men er het gewigt van miskennen, maar in een land van algemeene verkiezingen kan men het lager onderwijs aanzien als het voorteeken van de toekomst der natie.

Nimmer dus is het noodzakelijker geweest zich af te vragen welke de staat is van het lager onderwijs in Frankrijk, welke de beginselen zijn, waarop het rust en wie de mannen, die het onderwijs geven. De commissie heeft zich aan dat onderzoek met veel volharding gewijd. Het kwaad verzwijgen, is zich daaraan medepligtig maken; het kwaad openbaren aan gematigde en onpartijdige wetgevers is reeds een begin tot herstel. De wet van 18 Junij 1833 — dit erkent thans iedereen — heeft niet het resultaat opgeleverd, dat hare makers daarvan verwacht hadden.

Gelijk het al te dikwerf het lot is van edelmoedige voornemens, heeft men de goede uitwerking in gevaar gebragt door haar al te veel te willen verhaasten. Gedurende eenige jaren hebben de van regeringswege geleverde verslagen niet dan gunstige pogingen en snellen vooruitgang aangeduid. Het aantal scholen is spoedig gestegen van 28,379 tot 63,028; het aantal kinderen die onderwijs genieten van 1 millioen tot 3,787,797. De kredieten ingeschreven op het budget van den Staat zijn gestegen van 300,000 francs tot 3 millioen. Napoleon had slechts ééne normaal-school nagelaten; van 1830 tot 1832 zijn er dertig opgerigt, en thans bestaan er 78. Nog nimmer heeft men de cijfers voor hen, die zich daarmede tevreden stellen, een meer bemoedigend geheel zien opleveren.

Maar alras waren die cijfers niet meer voldoende voor den dunk van het publiek. Men vroeg zich met eene toenemende ongerustheid af of het niet beter ware geweest slechts dan scholen te openen, wanneer men de zekerheid had van ze niet later weder te moeten sluiten; en minder gezagvoerders aan te stellen, maar hen met krachtiger lastgevingen te voorzien. Men moet echter de afkeuring evenmin overdrijven als men vroeger de loftuitingen overdreef. Neen. Immers in een zeer groot aantal gemeenten hebben de onderwijzers op eene waardige wijze beantwoord aan de verwachting, die het vaderland van hen koesterde. Het is dan ook een innigen dank verschuldigd aan die mannen vol zelfverloochening, aan die in vergetelheid levende weldoeners, die hetzij ten platten lande, hetzij in onze steden, de brave geslachten voorbereiden, die juist tegenwoordig onze veiligheid uitmaken.

Maar tegenover deze geruststellende vooruitzigten, welk een kontrast! Hoeveel onderwijzers hebben den schijn gegeven van eene zamenzwering te hebben gesmeed om in den boezem-zelf der maatschappij eene bende ontevredenen en tegenstrevers te vormen! Ik zou, mij beroepende op de getuigenis van maar al te talrijke feiten, een alarmkreet kunnen aanheffen; maar ik wil er mij bij bepalen het kwaad aan te wijzen. Ik voeg er bij dat het kwaad slechts voorbijgaande zal geweest zijn, indien eene billijke en krachtdadige wet het geneesmiddel aanbrengt daar waar het kwaad aangewezen en erkend is.

De tegenwoordige wet neemt de wet van 1833 tot punt van uitgang, maar zij verbetert daarin die bepalingen, welke de commissie gebrekkig heeft geoordeeld. Ik ben er gelukkig in geslaagd, om eerbiedig datgene te behouden, wat de ondervinding veroorloofde te behouden; doch ik heb ook zonder schroom hervormd, wanneer het belang der in gevaar verkeerende maatschappij mij daartoe klaarblijkelijk met geweld noodzaakte.

Twee voortreffelijke denkbeelden hadden de makers van de wet van 1833 bezield. Zij hadden beoogd, het grootst mogelijk getal burgers belang te doen stellen in het schoone werk van het lager onderwijs. Zij hoopten in de menschlievendheid der individuen genoegzame hulpmiddelen te vinden, om aan den Staat de daarstelling en de bekostiging van eene nieuwe soort van ambtenaars te besparen.

Deze beide verwachtingen zijn te leur gesteld geworden; de plaatselijke comités hebben slechts zeer gebrekkig het gewigt hunner taak begrepen. Sinds 1835 heeft men inspecteurs moeten aanstellen, en van 1837 af, onder-inspecteurs. Wij hebben in dit eerste misbruik voorzien; wij hebben, ik herhaal het, het toezigt lager en de contrôle hooger willen plaatsen; wij hebben aan den maire en aan den pastoor of leeraar de verantwoordelijkheid opgedragen voor de school, die zij onophoudelijk onder hun oog hebben; wij hebben naar de hoofdplaats van het departement, alwaar de rector, de bisschop en de prefect steeds aanwezig zijn, de verantwoordelijkheid overgebragt over die opzigters-zelven; eindelijk hebben wij den minister de keuze vrijgelaten van een specialen inspecteur voor elk departement.

De arrondissements-comités hadden hun pligt beter begrepen en vervuld dan de plaatselijke comités. Wij vleijen ons, hunne diensten nogmaals weder te zullen vinden onder den nieuwen, en naar wij meenen beter geëvenredigden vorm van kantons-afgevaardigden.

Een ander middel tot verbetering van het onderwijs bestond in het lot van den onderwijzer-zelven te verbeteren. Men kan niet ongestraft behoeftigheid en trots aan bekoring bloot geven. Eene regering moet aan niemand dergelijke strikken spannen; de individu zwicht terstond voor die verleiding en de maatschappij zou er weldra door omkomen. Laten wij ons onverzettelijk toonen jegens misdrijf, maar voorzien wij in de eerste plaats in de noodzakelijke behoeften.

Nog zeer onlangs bedroeg de jaarlijksche bezoldiging voor 27.000 onderwijzers, ondanks de herhaalde beloften, gemiddeld 454 francs. (1) Geene de minste opklimmende bevordering, noch pensioen was er te wachten, ofschoon het beginsel daartoe was vastgesteld in het besluit van 14 Februarij 1830. Een onlangs genomen besluit der Constituerende Vergadering verhoogt het *minimum* der geheele bezoldiging tot 550 francs. Wij stellen u voor, die som, met inbegrip der toelage van de gemeente en van de schoolgelden, op 600 francs te brengen. Wij brengen ook in de wet het beginsel van een gering deel der bezoldiging in te houden, ten einde een pensioen-fonds te vormen.

Men kan ongetwijfeld de voorkeur geven aan andere zamenstellingen. Een systeem van klassen, dat eene regelmatige opklimming daarstelt, een systeem van schadeloosstelling, dat beter rekening houdt van de schoolbevolking of van het onderscheid in den prijs der levensmiddelen in elk departement. Die zamenstellingen hebben haar voordeel. Maar in den tegenwoordigen staat der finantien hebben wij den eenvoudigsten maatregel willen aannemen, van den Staat zoo min mogelijk offers willen vergen, en overigens aan de steden, wier kredieten steeds veranderen, aan de familien, wier inkomsten niet altoos dezelfde zijn, de zorg willen overlaten van het evenwigt te herstellen, dat inderdaad zoo wenschelijk is.

Ook hebben wij evenmin alléén de vaste bezoldiging willen verhoogen, omdat wij daardoor aan allen zouden geven, zonder onderscheid te maken tusschen hen wier traktement reeds toereikend was, en wij alsdan om eene min billijke belooning uit te reiken, aanzienlijker sommen zouden moeten vorderen.

In zekere gevallen hebben wij den academischen raad gemagtigd om in onze scholen in te voeren en te begunstigen het praktisch onderrigt in den landbouw.

Wat het certificaat van zedelijk gedrag betreft, hetwelk nu eens uit goedgunstigheid gegeven, dan weder uit grilligheid geweigerd wordt, en dus eene niet geloofwaardige getuigenis, een twijfelachtige waarborg van het verledene is, wij hebben het vervangen door eene getuigenis van den academischen raad of door het zekere bewijs van een gemakkelijk gemaakten proeftijd.

Er bestaat eindelijk een gebrek in de wet van 1833, waaromtrent bijna alle verstandige lieden het thans eens schijnen. Het is de onafzetbaarheid van den onderwijzer, die lager onderrigt geeft. Wij hebben niet geaarzeld om deze voorwaarde geheel en al te wijzigen, tevens wettige waarborgen behoudende tegen willekeur.

Moest men vervolgens het regt van den onderwijzer te benoemen verleenen aan dezelfde magt die in last heeft hem terug te roepen? Moest men het toevertrouwen aan den rector of aan de gemeenteraden? Hier over heeft de commissie lang beraadslaagd zonder het eens te kunnen worden. Zal niet het leven van den school-onderwijzer in de gemeente aangenamer zijn, indien hij door haar is benoemd, dan zoo hij haar is opgedrongen? Zal hij niet op deze wijze zelf en uit eigen beweging meer achting hebben voor het plaatselijk gezag? Wij hebben het gehoopt en kennen dienvolgens het regt der keuze toe aan de gemeenteraden. Hierdoor behoudt men bovendien aan het lager onderwijs zijn gemeentelijken aard, die door alle ontwerpen, welke elkander opgevolgd zijn, is bewaard gebleven; hierdoor wordt in den huisvader het regt geëerbiedigd van tusschenbeiden te treden in de keuze van den man, die hem bij zijne kinderen vervangt.

De kandidatenlijst zal met zorg worden opgemaakt door den departementalen academischen raad, om de voorkeur der gemeente voor te lichten, om van het zedelijk gedrag der aspiranten getuigenis te geven, om rekenschap af te leggen van hunne antecedenten en van hunne aanspraak, en eindelijk om kuiperijen en handelingen voor te komen, die vooraf op het karakter van den onderwijzer een blaam zouden kunnen werpen.

Voor de godsdienstige corporatien wordt deze kandidaten-lijst vervangen door de voordragt van hunne Oversten, welke door de officieele erkenning van den Staat boven elke tegenwerping verheven wordt.

Eene niet minder gewigtige vraag is deze: Hoe zullen zij, die de generatien van Frankrijk vormen, hoe zullen zij-zelven gevormd worden? Welke is de zedelijke waarde der normaalscholen voor het lager onderwijs? De onderwijzers zijn niet allen opgekweekt in de normaalscholen. Echter leveren die scholen, voor de ongeveer 1700 plaatsen, die elk jaar vakant zijn, niet minder dan 750 à 800 personen op, en deze personen, die tot een toonbeeld moesten dienen, strekken op dit oogenblik tot een mikpunt aan de scherpste kritiek. Staatkundige personen hebben hunne ernstige, onpartijdige stem doen hooren, om op de algeheele opheffing der normaalscholen voor het lager onderwijs aan te dringen.

Men heeft echter niet kunnen weigeren eene opregte hulde te bewijzen aan een groot aantal directeurs dier gestichten van onderwijs, die hunne betrekking met talent en ijver vervullen; men heeft regt laten wedervaren aan vele schoolonderwijzers, die door de normaalscholen gevormd zijn, maar de inrigting is in haar-zelve bebedorven en uit haren aard gebrekkig.

Men heeft gezegd dat jonge lieden onder de 20 jaar hun gevaarlijksten leeftijd niet in eene gemeenschappelijke gisting konden doorbrengen; dat zij de steden, die de meesten nooit zullen bewonen — niet van digtbij konden zien — dat zij niet alle wetenschappen konden aanraken, en er geene enkele grondig van leeren kennen — zonder een overdreven gevoel van hun toestand en een bedriegelijk denkbeeld van hunne pligten te verkrijgen; dat zij zich niet versierd konden zien met titels en rangen, door oppervlakkige kennis verkregen, zonder er eene ongeruste eerzucht van te behouden, en dat het uiterst onvoorzigtig was onderwijzers te dwingen om op het land te leven, terwijl zij vooraf zijn voorbereid om van het landleven afkeerig te zijn of het te haten.

Deze opmerkingen zijn gewigtig. Echter hebben wij gemeend dat de proef kon voortgezet worden, zoo slechts

(1) Dit cijfer is ontleend aan de uiteenzetting der motieven van het ontwerp van 5 Mei 1846. De rapporten der departementale raden, konden doen gelooven, dat de gemiddelde som hooger is. In alle geval is zij voorzeker ontoereikend, vermits al deze raden bijna eenparig de verhooging van het tractement eischen.

bij wijze van tegenwigt de proeftijd krachtig georganiseerd wordt; doch dat in alle geval die proeftijd zijne adspiranten moest geleverd hebben alvorens men zich beroofde van de hulpmiddelen der Normaalschool. Bovenal hebben wij aan de departementale raden de beslissing overgelaten van de behoeften of de gevaren van elk departement; wij hebben hunne waakzaamheid opgewekt en hunne strengheid gewapend. Moge het ons met het onderwijs gaan als met de vrijheid; moge het misbruik ons nimmer ondankbaar maken voor de ontvangen weldaad.

Men zal zich misschien verwonderen, dat geen enkel artikel van het ontwerp spreekt van het onderwijs der meisjes, hetwelk voorzeker even gewigtig is als dat der jongens; want men heeft het teregt gezegd: eene vrouw onderrigten is zooveel als eene school stichten in het huisgezin. Maar het is ons even als aan den wetgever van 1833 verkieslijker voorgekomen voor dat onderwijs eene speciale leiding te behouden.

Die scholen hebben bijna overal volkomen bevredigende resultaten opgeleverd. Wij moeten ons dus wachten van aan datgene te raken, wat slechts onzen lof verdient, en een reglement zal voldoende zijn om in het bestuur over deze meisjesscholen het klein aantal verbeteringen aan te brengen, dat vereischt wordt om het in overeenstemming te brengen met het tegenwoordig ontwerp.

Na de voornaamste maatregelen van het nieuwe wetsontwerp te hebben ontleed, kunnen wij ze thans in een enkel gezigtspunt zamenvatten. Het onderwijs is te veel vervreemd gebleven van de opvoeding; de opvoeding is te zeer vervreemd gebleven van de godsdienst.

»Hij die zou willen trachten" heeft een der verslaggevers der commissie (1) gezegd, »een kind onder het juk van tucht en gehoorzaamheid te krommen, een beginsel van kracht in hem daar te stellen, waardoor het aan zijne driften weerstand bieden, de wet van werkzaamheid en pligt vrijwillig aannemen en de gewoonten van orde en regelmaat zich eigen maken zal — en dit alles zonder die kracht aan de godsdienst te ontleenen — die zou een onmogelijk werk beproeven."

Deze woorden, die de commissie bewogen en geleid hebben, moeten voor de nationale Vergadering herhaald worden.

De tijd bestaat, Gode zij dank, niet meer, dat men der godsdienst de beleediging aandeed van te gelooven, dat zij, medepligtig aan domheid, een buigzaam werktuig was voor alle regeringen. Wij willen dat de godsdienst aan niemand opgedrongen worde, maar dat zij aan allen worde onderwezen. De vrienden van orde en de vrienden der vrijheid wenschen dit evenzeer. Laat ons dus der godsdienst gulweg hare plaats toestaan; erkennen wij ook van haar de waarlijk praktische toepassing te verwachten van het geheim der vrijheid, der gelijkheid en der broederschap.

Maar opdat de godsdienst aan de opvoeding hare kracht mededeele, is het noodig dat alles te gelijk daartoe medewerke — zoowel het onderrigt als de onderwijzer. Dit is het doel, dat wij hebben getracht te bereiken, zooveel als men zulks doen kan door middel van wettelijke maatregelen, aan den pastoor of aan den leeraar het zedelijke toezigt over de lagere school toevertrouwende.

Zal het onderwijs, aldus ingerigt, kosteloos en verpligtend zijn? De vraag, ter goeder trouw gesteld, is gemakkelijk op te lossen. Men moet zich niet vergissen. Door het lager onderwijs geheel kosteloos te maken zal men niet bewerken dat niemand het betaalt; integendeel; dan zal het juist door ieder betaald worden, namelijk, door de belasting, een ontzettende last, die door het ontwerp van 23 Junij 1848 op 47 millioen is geschat; het maakt bovendien de ouders en de kinderen vrij van een onvermijdelijken band, den een tegenover den ander.

De voorschriften onzer tegenwoordige constitutie waren voorafgegaan door het finantieel stelsel, ingesteld bij de wet van 1833, dat, juist in de orde der wederzijdsche pligten, lasten oplegt: in de eerste plaats aan de familie of aan de vrijwillige medewerking van particulieren, vervolgens aan de gemeente, daarna aan het departement en ten laatste aan den Staat. Deze beginselen zijn uitmuntend; het zal voldoende zijn daaraan uitbreiding te geven. Onze pogingen zullen gemeenschappelijk daartoe strekken.

Het verpligtend onderwijs is niet, zoo als men algemeen gelooft, eene nieuwe hedendaagsche instelling; dat denkbeeld is, even als vele andere van dezen tijd, eerder vernieuwd dan nieuw. De algemeene Staten van 1580 wilden het verpligtend onderwijs met geweld in Frankrijk invoeren. Een dwang van dezen aard en in strijd met onze zeden, zou men zich hier nimmer laten welgevallen. Die dwang is niet uitvoerbaar; zij zou ook niet heilzaam werken. Trouwens welk gedeelte van het onderwijs zal men verpligtend maken? Eischt gij veel, dan oefent gij eene buitengewone strengheid uit. Eischt gij weinig, dan vermindert gij de hoogte, waarop thans algemeen het onderwijs staat. Gij neemt de levendigste aangeboren neigingen van het menschelijk hart in tegen datgene, wat gij voor de zaak dienstig oordeeldet; gij verschrikt de zeer natuurlijke karigheid der armen door uwe boeten; gij kwetst den geest van onafhankelijkheid door uwe strafbepalingen. Het beste, het eenige middel om het onderwijs algemeen te maken, is te zorgen dat allen het kunnen genieten. Heden en zelfs te midden van Parijs, ontbreekt het aan scholen voor de leerlingen, en niet aan leerlingen voor de scholen.

Sticht scholen, begiftigt ze, moedigt het brengen van offers en den wedijver aan, ruimt hinderpalen uit den weg en beloont bewezen diensten; zoo zult gij binnen weinige jaren iets beters bezitten dan een verpligtend onderwijs; gij zult het onderwijs met gretigheid nagejaagd en met dankbaarheid beloond zien. *(Slot in een volgend No.)*

(1) De heer *Michel*.

De *Times* beweert, dat onze troepen bij de expeditie op Balie 250 man verloren hebben, terwijl er 5000 Balinezen moeten gedood zijn.

Volgens de officiele opgave zijn alhier in het geheel, van 23 tot en met 25 Junij aangegeven 98, en overleden 51 cholera-lijders, zoodat er van 5 tot en met 25 Junij zijn aangegeven 464, en overleden 292.

De parochiale kerk van de H. Catharina te 's Bosch, is dezer dagen verrijkt geworden met een allerprachtigst Monstrans van zilver, voortkomende uit de werkplaats van den heer Verschuylen te Antwerpen, en door een der parochianen, den heer Jos. de Wijs, aan die Kerk ten geschenke gegeven. Dit kunststuk is in alle opzigten merkwaardig; men roemt zoowel de smaakvolle zamenstelling en groepering der beelden, als het volmaakte van het werk en het geacheveerde van zelfs de kleinste bijzonderheden. Dit prachtig stuk, waaraan echter nog geen edelgesteenten zijn, heeft, naar wij vernemen, *f* 6500 gekost. *(N. B.)*

Te Antwerpen heeft een duivenwedstrijd plaats gehad; van 49 te Parijs opgelaten duiven, is de snelste in 1 uur 46 minuten te Antwerpen aangekomen.

Men schrijft uit Harderwijk, 20 Junij: Heden werd alhier een zeldzaam feest gevierd. Mejufvrouw Jannetje Walter, wed. Boom van Voorst, vierde haren *Honderdsten Verjaardag*. Voor één jaar hield zij nog zelve de correspondentie met hare kinderen, en breide voor dezelve kousen, met naam en jaartal er in, zonder ooit eene bril te gebruiken.

UTRECHT, 26 Junij. Het vierde landhuishoudkundig congres wordt heden geopend en belooft dit jaar hoogst belangrijk te zullen zijn.

— De heden geopende tentoonstelling van het genootschap voor landbouw en kruidkunde munt uit in talrijkheid en schoonheid der ingezonden voorwerpen.

Gisteren heeft de beoordeeling plaats gehad. De gouden medaille, geslagen op den stempel van het genootschap, gegeven door de stedelijke regering van Utrecht, uitgeloofd voor de fraaiste verzameling van 50 verschillende, goed gekweekte, bloeijende planten, ingezonden door een' liefhebber, is toegewezen aan den heer Mr. J. L. A. van Roijen. De tweeden gouden medaille voor de grootste en fraaiste verzameling verschillende, bloeijende planten, ingezonden door een' bloemist, aan den heer C. de Winter. De tweede gouden medaille voor de fraaiste verzameling Palmen, aan den heer C. Glijm. De tweede gouden medaille voor de grootste verzameling landbouw-werktuigen is toegekend aan den heer W. Jenken.

Wijders heeft de commissie verschillende zilveren medailles toegewezen aan diverse inzenders voor de best gekeurde planten, gewassen en landbouw-werktuigen.

Er zal gedurende deze dagen in de zaal, naast de woning van den directeur der Zoölogische Societeit, een fraai geraamte van eenen kolossalen walvisch (*de balaena Boöps Lin. balaenoptera rostrata*) worden ten toon gesteld, hetwelk even als het Zoölogische kabinet, tegen eene zeer matig gestelde entrée door stadgenooten en vreemdelingen zal kunnen bezigtigd worden. *(U. C.)*

(Per laatste Overland-Mail.)

De berigten van Canton melden, dat aldaar eene ongemeene gisting en opgewondenheid heerschte, uithoofde van de waarschijnlijke openstelling der binnenstad voor de vreemdelingen.

Deze openstelling is eene der bepalingen, welke reeds bij het traktaat van Nankin bedongen, doch tot dus ver nimmer in werking gekomen waren.

Onder anderen is in April 1847 door den toenmaligen gouverneur van Honkong, sir John Davis, voor deze toelating der vreemdelingen binnen de stad twee jaren uitstel verleend, welke termijn thans nagenoeg verstreken is. De bezwaren, welke de gevoelens en vooroordeelen der Chinesche bevolking daartegen opleverden, zijn door de betoonde langmoedigheid eerder vermeerderd dan afgenomen.

De bevolking van Canton heeft zich altijd onverzettelijk vijandig betoond tegen de concessie van de openstelling der binnenstad van Canton voor de vreemdelingen, welke, volgens de straks vermelde overeenkomst met sir John Davis, nu den 6 April moest plaats hebben. Terwijl in de overige voor den handel opengestelde havens van dit rijk allengs eenige toenadering van de zijde der Chinezen tot de vreemdelingen heeft plaats gevonden, is te Canton het tegenovergestelde geschied, en vermits destijds de krijgsoperatien der Engelschen hoofdzakelijk tegen de noordelijke kustplaatsen zijn gerigt geweest, en de zuidelijke hoofdstad, door eenen losprijs van zes millioen dollars vrijgekocht, niet ingenomen is geworden, zoo is Canton de welverdiende tuchtiging ontkomen, en hare bevolking, welke als de meest kwalijkgezinde bekend staat, heeft zich aldus in hare verbittering en overmoed jegens de vreemdelingen gesterkt gevonden.

Den 17den der maand Februarij jl. had de gouverneur van Hongkong, de heer Bonham, eene zamenkomst met den keizerlijken kommissaris Seu, aan boord van het linieschip Hasting, over de openstelling van Canton voor de vreemdelingen. Z. E. Seu verklaarde toen dat hij dezen waarborg niet kon verleenen, doch dat hij bereid was, hieromtrent de beschikking van het keizerlijk hof te Pekin in te roepen; de Keizer antwoordde:

»Heb medegevoel (sympatie) met de gezindheden van het volk; merk op wat die voorschrijven, en beredder de zaak."

Over de beteekenis van dit antwoord ontstond een geschil, zoodat de heer Bonham, een meer bepaald antwoord, ja of neen, wil inwachten.

Van dit antwoord des keizers zal derhalve de uitslag dezer zaak afhangen. Middelerwijl echter is de stad in eenen toestand van ontrustende beweging. Talrijke horden van roovers verzamelen zich in het vooruitzigt op wanorde en plundering. De bankiers hebben hunne gelden naar meer veilige plaatsen overgebragt; genoegzaam alle handel is gestaakt; de corporatien der kooplieden in katoenen en die der kooplieden in wollen (dus de voornaamste artikelen van invoer), hebben zich onderling verbonden om niets meer van vreemde handelaren te koopen, alvorens de bestaande moeijelijkheden zullen uit den weg zijn geruimd. De inwoners hebben zeer talrijke korpsen als burgerwacht gewapend en georganiseerd. In de stad en de voorsteden wordt deze burgerwacht op 80,000 man begroot.

De bandieten zijn in zeer talrijke troepen bijeengeschoold. Hunne stoutheid gaat alle beschrijving te boven. Ten noordwesten van Canton hebben zij zich meester gemaakt van de toegangen naar de thee-districten. Hunne vermetelheid gaat zoo verre, dat zij zelfs eene Spaansche mailboot hebben afgeloopen. In een gevecht met de rijkstroepen hebben zij eenen mandarijn, die den rang van majoor bekleedde, gedood. Men heeft 4000 man geregelde troepen tegen hen moeten afzenden om hunnen overmoed te betengelen. Deze zijn nog met 500 man versterkt.

Men heeft het in deze omstandigheden noodzakelijk geacht maatregelen van voorzorg te nemen.

Bij dit alles is de houding van Seu niet vrij van dubbelzinnigheid. Blijkbaar is hij persoonlijk zeer sterk gestemd tegen de bij het tractaat verleende concessien.

— Te Macao is door den Portugeschen gouverneur dier plaats een krachtig besluit genomen en ten uitvoer gelegd, hetwelk een der laatste sporen der afhankelijkheid van die kolonie tegen over het Chinesche bestuur doet verdwijnen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 25 Junij. De heer Odilon Barrot heeft gisteren aan de Wetgevende Vergadering het ontwerp van wet op *(tegen)* de drukpers aangeboden, waarover men zich sinds eenige dagen onderhield. Het cautionnement der dagbladen is daarin behouden op de hoogte zooals het thans staat, maar er zijn strafbepalingen voorgesteld tegen overtredingen, waarin de wetgeving niet had voorzien. Een dezer overtredingen is die, welke de beleediging of den aanval tegen den President der Republiek daarstelt; de andere is opruijing door middel van de pers of het aanzetten tot schending van de krijgstucht. Ook zijn er straffen voorgesteld tegen het verspreiden van valsche geruchten, die van zulken aard konden zijn dat zij de openbare rust verstoorden. Eindelijk eischt het ontwerp dat leden der Vergadering in geen geval de dagbladen onderteekenen als verantwoordelijke uitgevers.

De heeren Mauguin en Savoye hebben heden het gouvernement kunnen interpelleren over den staat der buitenlandsche aangelegenheden. De eerstgenoemde heeft er volgens zijne gewoonte genoegen in geschept geheel Europa te doorloopen, en zich de moeite gegeven van overal oorzaken tot een algemeenen oorlog te ontdekken. Hij vergat evenmin, den *kolossus van het Noorden*, het geliefkoosd schrikbeeld der Montagne, aan de Vergadering voor te stellen, alsof Rusland op het punt stond van Frankrijk te overmeesteren. Geen wonder dat hij zich hierdoor zeer bespottelijk aanstelde. De laatstgenoemde strekte zijn overzigt niet zoo ver uit. Hij heeft zich bepaald tot de zaken van Baden en van den Paltz, en vroeg aan het ministerie waarom het niet terstond het revolutionair bestuur van Baden had erkend; met andere woorden: waarom het niet aanstonds officieele gezanten naar Carlsruhe en